

Dosarul nr. 2ra-214/22
2-21013774-01-2ra-17022022

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central – S. Lazari
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruța

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ivan Melnicenco,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan
Melnicenco împotriva lui Oleg Cucu cu privire la repararea prejudiciului material
și moral, și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de Ivan Melnicenco și s-a menținut hotărârea din
26 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul central, prin care s-a respins
acțiunea ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La 29 ianuarie 2021 Ivan Melnicenco a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Oleg Cucu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul Ivan Melnicenco a indicat că, la 05
decembrie 2020 pârâtul Oleg Cucu i-a deteriorat poarta de la intrare în gospodăria
sa din s. xxxx În rezultat, casa părintească a rămas cu acces liber. Pe acest fapt, în
privința lui Oleg Cucu a fost întocmit proces- verbal cu privire la contravenție în
baza art. 104 Cod contravențional, ultimul fiind sancționat la o pedeapsă sub formă
de amendă în mărime de 18 u.c.

Reclamantul a solicitat încasarea de la pârâtul Oleg Cucu în beneficiul său a
sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu material, ce constituie prețul unei porți
noi instalate, a sumei de 3 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a
sumei de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice.

Prin hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul central, s-a
respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Melnicenco
împotriva lui Oleg Cucu privind repararea prejudiciului material și moral, și
încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 34, 39-45).

La 02 martie 2021, în termenul prevăzut de art. 362 Cod de procedură civilă,
Ivan Melnicenco a contestat cu apel hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei

Orhei, sediul central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d 38, 53-55).

Prin decizia din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ivan Melnicenco și s-a menținut hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul central (f.d. 88, 89-95).

Respingând pretenția cu privire la repararea prejudiciului material, instanțele ierarhic inferioare au reținut că reclamantul Ivan Melnicenco nu a prezentat careva probe, care ar indica gradul de uzură al porțiței, pentru a fi stabilit echivalentul bănesc pentru prejudiciul cauzat de către Oleg Cucu.

Totodată, cu referire la prejudiciul moral, instanțele ierarhic inferioare au menționat că potrivit prevederilor art. 2036 și 2037 Cod civil, prejudiciul moral se repară în cazul încălcării drepturilor nepatrimoniale și în cazurile expres prevăzute de lege. Însă, reclamantul nu a invocat care este norma materială, ce-i oferă dreptul de a pretinde la repararea prejudiciului moral, la caz fiind încălcate drepturile patrimoniale prin deteriorarea porții. Repararea prejudiciului moral se poate pretinde doar în cazul încălcării drepturilor nepatrimoniale.

La 15 februarie 2022 Ivan Melnicenco a declarat recurs împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul central, cu adoptarea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral acțiunea în sensul pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată (f.d. 100-101).

În motivarea recursului recurentul Ivan Melnicenco a invocat aprecierea arbitrară a probelor, precum și interpretarea eronată a normelor de drept material de către instanțele ierarhic inferioare. A susținut că conform devizului de cheltuieli, eliberat de Secția de Construcții Capitale de pe lângă Consiliul raional Orhei, costul bunului deteriorat este evaluat la prețul de 6 394 de lei.

La 26 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului Oleg Cucu copia recursului declarat de Ivan Melnicenco împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, explicându-i dreptul de a depune referință asupra acestuia. Însă, până la examinarea admisibilității recursului, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs (f.d. 106).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, § 29; Nicolae Popa v. România, 09 decembrie 2014, § 16; Tence v. Slovenia, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă

considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov v. Ucraina, 03 aprilie 2008, § 41; Ustimenko v. Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, se atestă că Curtea de Apel Chișinău la data de 11 martie 2022 a expediat în adresa recurentului Ivan Melnicenco decizia motivată din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, însă date care să confirme recepționarea deciziei instanței de apel, la materialele dosarului lipsesc (f.d. 96).

Astfel, completul de admisibilitate consideră în termen recursul declarat de Ivan Melnicenco la 15 februarie 2022 împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Ivan Melnicenco rezultă că acesta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor factice ale cauzei.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Ivan Melnicenco nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Ivan Melnicenco nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca

urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Ivan Melnicenco a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ivan Melnicenco împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ivan Melnicenco împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas